

Ordförandebeslut – lagrådsremiss avseende sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Beslut

Kommunstyrelsens ordförande beslutar

att skicka remissyttrandet till justitiedepartementet.

Remissvar

Hudiksvalls kommun är remissinstans i det förslag där regeringen föreslår förändringar avseende unga lagöverträdare. Den allvarliga brottsligheten bland unga har under senare år ökat markant i Sverige och trenden är att det kryper allt längre ner i åldrarna. För att säkerställa att lagstiftningen möter det behov som föranleds av denna brottsutveckling anser regeringen att reglerna för unga lagöverträdare behöver förändras. Utifrån detta föreslås att det införs en särskild reglering som innebär att straffbarhetsåldern sänks till 13 år för brott som ger fängelse i fyra år eller mer samt försök, förberedelse och stämpling till sådana brott. Regleringen föreslås vara tidsbegränsad och ska gälla i fem år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Den samhällsutveckling som sker i Sverige avseende den ökande brottsligheten bland barn och unga är oroande och de nya samhällsutmaningarna kräver både förändrad lagstiftning och nya arbetssätt. Så har också skett genom bland annat ny socialtjänstlag som trädde i kraft 1 juli 2025, genom att kommunerna fått ett ökat brottsförebyggande ansvar och genom lagförändring som ger möjlighet för olika myndigheter att dela information i brottsförebyggande syfte. Dessa förändringar syftar till att förebygga utanförskap, brott och andra normbrytande beteenden. Syftet med ny socialtjänstlag är också att socialtjänstens arbete ska vila på evidens och beprövad erfarenhet för att ge mest effekt för de människor som får stöd från socialtjänsten. Det straffrättsliga systemet är repressivt och även om tanken med sänkt straffbarhetsålder är med ett brottspreventivt syfte så är slutsatserna i utredningen spekulativa. Att sänka straffbarhetsåldern är en åtgärd som testats ibland

annat Danmark, där visade det sig att det inte hade någon brottspreventiv effekt samt på en ökad återfallsrisk. Det är av stor vikt att de förändringar som redan skett genom förändrad lagstiftning i preventivt syfte får förutsättningar att nå effekt och de viktigaste preventiva insatserna äger rum utanför rättsväsendet. Det går också att utläsa i barnkonventionen att en lägsta straffbarhetsålder ska finnas se artikel 40.3 (a) och i allmänna kommentarer nr 24 (2019) så påvisar forskning en straffbarhetsålder på minst 14 år och de länder som har en högre straffbarhetsålder får beröm. Utifrån detta anser kommunen att förslaget om sänkt straffbarhetsålder skulle få alltför stora konsekvenser för det preventiva arbete som pågår. Hudiksvalls kommun förordar därför att förslaget återvisas för ytterligare utredning.

Ärendeberedning

Ärendet har beretts i samråd med förvaltningschefen för social- och omsorgsförvaltningen.

Motivering/Förklaring

Enligt 6 kap 39 § kommunallagen får en nämnd få uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Remissvaret ska vara justitiedepartementet tillhanda senast den 12 november.

Hudiksvall den 2025-11-11

Mikael Löthstam
ordförande i kommunstyrelsen

Beslutet skickas till
Justitiedepartementet

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: LARS MIKAEL LÖTHSTAM

Datum: 2025-11-12 07:26

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

D66BE5A86EBE3576341801F361A48286E803025E06305E8EDC26E5342A6A69F2